



C/2023/1067

15.12.2023

P9_TA(2023)0195

Zasoby własne: nowy początek dla finansów unijnych – nowy początek dla Europy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zasobów własnych: nowy początek dla finansów unijnych – nowy początek dla Europy (2022/2172(INI))

(C/2023/1067)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie przyszłości zasobów własnych Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe i zalecenia Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych w sprawie przyszłego finansowania UE, opublikowane w grudniu 2016 r.,
- uwzględniając decyzję Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylającą decyzję 2014/335/UE, Euratom ⁽³⁾,
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽⁴⁾ (porozumienie międzyinstytucjonalne),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie ulepszenia wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027: gotowy na nowe wyzwania, odporny budżet UE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (COM(2021)0570),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Kolejna generacja zasobów własnych dla budżetu UE” (COM(2021)0566),
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 16 września 2020 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 1965 r. w sprawie wniosków Komisji Europejskiej dotyczących finansowania wspólnej polityki rolnej (WPR) oraz tworzenia zasobów własnych EWG ⁽⁷⁾,
- uwzględniając decyzję Rady z dnia 21 kwietnia 1970 r. w sprawie zastąpienia wkładów finansowych państw członkowskich środkami własnymi Wspólnot ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 27 E z 31.1.2008, s. 214.

⁽²⁾ Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0450.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 256.

⁽⁷⁾ https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 94 z 28.4.1970, s. 19.

- uwzględniając Traktat zmieniający niektóre postanowienia budżetowe Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich z 22 kwietnia 1970 r.⁽⁹⁾ (Traktat zmieniający niektóre postanowienia budżetowe Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich),
 - uwzględniając swoje poprawki z 22 czerwca 2022 r. do wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii, decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i rozporządzenie (UE) 2015/757⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając swoje poprawki z 22 czerwca 2022 r. do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM)⁽¹¹⁾,
 - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie projektu rozporządzenia Rady określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027⁽¹²⁾,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w dniu 21 lipca 2020 r.,
 - uwzględniając projekt pilotażowy zatytułowany „Feasibility Study for a social reuse of the assets frozen and confiscated as a result of EU sanctions adopted following Russia’s military aggression against Ukraine” [„Studium wykonalności dotyczące społecznego ponownego wykorzystania aktywów zamrożonych i skonfiskowanych w wyniku sankcji UE przyjętych w następstwie agresji wojskowej Rosji na Ukrainę”]⁽¹³⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Gospodarczą i Monetarną oraz Komisję Spraw Konstytucyjnych,
 - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A9-0155/2023),
- A. mając na uwadze, że na mocy art. 311 TFUE Unia musi pozyskiwać środki niezbędne do osiągnięcia swoich celów i należytego prowadzenia swoich polityk, a jej budżet, bez uszczerbku dla innych dochodów, ma być finansowany całkowicie z zasobów własnych; mając na uwadze, że art. 311 TFUE stanowi również, że przed przyjęciem decyzji w sprawie zasobów własnych Rada musi zasięgnąć opinii Parlamentu Europejskiego;
- B. mając na uwadze, że wysoki poziom składek opartych na dochodzie narodowym brutto (DNB) sprawia, że decyzje budżetowe w zbyt dużym stopniu zależą od państw członkowskich; mając na uwadze, że budżet Unii jest również finansowany z rzeczywistych zasobów własnych pochodzących z ceł i podatku od wartości dodanej (VAT), które państwa członkowskie zazwyczaj uznają za krajowe wkłady do budżetu Unii;
- C. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, iż „wykonywanie przez Parlament na posiedzeniu plenarnym kompetencji w sprawach budżetowych stanowi fundamentalne wydarzenie w życiu demokratycznym Unii Europejskiej”⁽¹⁴⁾;
- D. mając na uwadze, że plan działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych do prawnie wiążącego porozumienia międzyinstytucjonalnego zobowiązuje instytucje do umieszczenia kwestii finansowania budżetu UE na wysokim miejscu na liście priorytetów politycznych, aby zapewnić realną ścieżkę refinansowania długów zaciągniętych w kontekście NextGenerationEU (NGEU); mając na uwadze, że zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym Komisja może włączyć do drugiego koszyka nowych zasobów własnych podatek od transakcji finansowych i wkład finansowy związany z sektorem przedsiębiorstw lub nową wspólną podstawę opodatkowania osób prawnych;
- E. mając na uwadze, że konieczność spłaty NGEU, wstrząsy gospodarcze i społeczne spowodowane niczym niesprobowaną i nieuzasadnioną inwazją Rosji na Ukrainę, poważny wpływ inflacji na budżet Unii oraz nasilający się światowy wyścig o kształtowanie przyszłości produkcji czystych technologii energetycznych, podsycone masowymi interwencjami publicznymi ze strony światowych mocarstw, takimi jak amerykańska ustawa o obniżeniu inflacji, oraz inne pojawiające się wyzwania dla Unii, podkreślają potrzebę ponownej oceny systemu zasobów własnych Unii poprzez wykorzystanie pełnego potencjału nowych prawdziwych zasobów własnych w celu zapewnienia zrównoważonego finansowania budżetu Unii w perspektywie długoterminowej;

⁽⁹⁾ Dz.U. L 2 z 2.1.1971, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 32 z 27.1.2023, s. 108.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 32 z 27.1.2023, s. 320.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 240.

⁽¹³⁾ PP 07 23 05.

⁽¹⁴⁾ Wyrok z dnia 2 października 2018 r. w sprawie C-73/17, *Republika Francuska przeciwko Parlamentowi Europejskiemu*, C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, pkt 35.

- F. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 miała poważne konsekwencje dla tkanki społecznej i gospodarki Unii oraz rodzi długoterminowe wyzwania pod względem odbudowy gospodarczej i społecznej Unii; mając na uwadze że pandemia ukazała istotne zapotrzebowanie na finansowanie w Europie, które najlepiej można zaspokoić za pomocą wspólnych działań w zakresie kluczowych strategii politycznych;
- G. mając na uwadze, że sprawozdanie z wyników końcowych Konferencji w sprawie przyszłości Europy z 9 maja 2022 r. zawiera wniosek złożony na posiedzeniu plenarnym, zgodnie z którym „UE musi uwzględnić społeczne i gospodarcze skutki wojny przeciwko Ukrainie oraz związek między zarządzaniem gospodarczym UE a nowym kontekstem geopolitycznym, a także wzmocnić własny budżet za pomocą nowych zasobów własnych”; mając na uwadze, że podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy obywatele UE zaproponowali, by wzmocnić budżet Unii za pomocą nowych zasobów własnych⁽¹⁵⁾ oraz by Parlament Europejski decydował o budżecie Unii, podobnie jak są do tego uprawnione parlamenty na szczeblu krajowym⁽¹⁶⁾;
- H. mając na uwadze, że Parlament wyraził już swoje stanowisko popierające zniesienie wszystkich rabatów i korekt, uproszczenie zasobów własnych opartych na VAT, jedność budżetu UE oraz stosowanie grzywien i opłat jako dodatkowego dochodu dla budżetu Unii;
- I. mając na uwadze, że w grudniu 2021 r. Komisja przedstawiła wniosek ustawodawczy, który wprowadzi trzy nowe kategorie zasobów własnych, w oparciu odpowiednio o system handlu emisjami (ETS), mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM) oraz pierwszy filar konwencji Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w sprawie międzynarodowego opodatkowania osób prawnych;
- J. mając na uwadze, że w stanowisku Parlamentu z 23 listopada 2022 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej⁽¹⁷⁾ szeroko poparto ten wniosek jako ważny, choć niewystarczający krok; mając na uwadze, że Rada nadal rozpatruje ten wniosek;
- K. mając na uwadze, że przepisy sektorowe dotyczące ETS i CBAM mają zostać przyjęte w drugim kwartale 2023 r.; mając na uwadze, że opracowywanie wielostronnej konwencji w sprawie pierwszego filaru porozumienia OECD i jej zharmonizowane wdrożenie na poziomie Unii są wciąż w toku;
- L. mając na uwadze, że odnotowuje się pierwsze oznaki pozytywnych skutków polityki w zakresie zasobów własnych opartych na odpadach z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi;

Argumenty przemawiające za reformą polityki dotyczącej dochodów budżetu UE

1. stwierdza, że finanse UE są w krytycznym punkcie, w którym zaniechanie reformy miałyby bardzo szkodliwe skutki dla przyszłości Unii Europejskiej i jej strategii politycznych, celów oraz dla zaufania obywateli i inwestorów do Unii;
2. podkreśla kluczowe i rosnące znaczenie budżetu Unii dla realizacji najważniejszych celów politycznych Unii, jej projektów przewodnich i reakcji w obliczu kryzysu; zwraca uwagę na liczne wyzwania, przed którymi stoi UE, takie jak budowanie jej otwartej strategicznej autonomii, zwłaszcza w dziedzinie polityki przemysłowej, zdrowia, przestrzeni kosmicznej, żywności, surowców naturalnych, chemikaliów, odporności, uniezależnienie się od rosyjskich paliw kopalnych, promowanie transformacji ekologicznej i cyfrowej, sprzyjanie spójności społecznej, nie pozostawiając nikogo w tyle, walka ze zmianą klimatu i kryzysem różnorodności biologicznej, realizacja Europejskiego filaru praw socjalnych, zapewnienie równouprawnienia płci, sfinalizowanie tworzenia unii zdrowotnej i unii energetycznej oraz finansowanie ważnych wspólnych projektów, dotyczących takich kwestii, jak współpraca w zakresie obrony, ochrona ludności i przestrzeń kosmiczna; przypomina, że Komisja stwierdziła, iż nieprzewidziane potrzeby powstałe w wyniku wojny w Europie znacznie wykraczają poza środki dostępne w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF); uważa, że wszystkie nowe polityki i wyzwania Unii muszą wiązać się z nowymi środkami finansowymi i dodatkowymi nowymi zasobami;
3. przypomina w związku z tym, że solidne, niezawodne i odporne finansowanie budżetu Unii wymaga różnicowanego i poszerzonego zestawu zasobów własnych; jest przekonany, że dobrze opracowana reforma zasobów własnych Unii ma ogromny potencjał nie tylko w zakresie wzmocnienia finansowania jej potrzeb budżetowych, ale także w zakresie poprawy efektów prowadzonej przez nią polityki, poprawy równowagi budżetowej między Unią a jej państwami członkowskimi oraz dodania wartości do finansów publicznych ogółem;

⁽¹⁵⁾ Konferencja w sprawie przyszłości Europy, propozycja 16.

⁽¹⁶⁾ Konferencja w sprawie przyszłości Europy, propozycja 39.

⁽¹⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0404.

4. przypomina, że Unia jest zobowiązana do spłaty kapitału i odsetek od pożyczonych środków finansowych przyznanych w ramach planu odbudowy dla Europy; przypomina w związku z tym, że instytucje Unii przyjęły „plan spłaty” w formie prawnie wiążącego porozumienia międzyinstytucjonalnego ustanawiającego harmonogram wprowadzania nowych zasobów własnych, aby całkowicie pokryć koszty finansowania zewnętrznego; przypomina w tym kontekście, że rating potrójnego AAA dla Unii jako para-suwerennego pożyczkobiorcy zależy między innymi od rzetelności i wiarygodności wypełnienia przez instytucje ich politycznego zobowiązania do wprowadzenia nowych zasobów własnych; przypomina, że koszty spłaty Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy (EURI) i ich wahania mają już obecnie negatywny wpływ na budżet Unii, i ponawia swój apel do Komisji o zajęcie się kwestią EURI w ramach śródkresowej rewizji WRF oraz o uwzględnianie linii budżetowej dotyczącej EURI poza pułapami WRF;

5. przypomina swoje wyżej wymienione stanowisko z 23 listopada 2022 r. w sprawie wniosku Komisji dotyczącego zmiany decyzji w sprawie zasobów własnych; przypomina, że zdecydowanie poparł inicjatywę wprowadzenia trzech nowych źródeł dochodów w oparciu o ETS, CBAM i wpływy z pierwszego filaru OECD;

6. wyraża swoje wysokie oczekiwania, że dzięki środkom własnym pochodzącym z ETS i CBAM długoterminie zapotrzebowanie na lepsze powiązanie strony dochodów budżetu Unii z polityką w zakresie ochrony środowiska oraz uzasadnienie włączenia kwestii klimatu do głównego nurtu polityki w zakresie wydatków i dochodów stanie się wreszcie operacyjne; zauważa, że negocjacje sektorowe w sprawie CBAM i ETS doprowadziły do porozumienia; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że powstałe w jego wyniku zapisy prawne ujęte w dyrektywie o handlu emisjami i rozporządzeniu w sprawie CBAM pozostają w pełni zgodne z wnioskiem dotyczącym zasobów własnych; wzywa instytucje Unii do przeprowadzenia dokładnej oceny konsekwencji wynikających z szacowania dochodów; nalega, aby nie wykorzystywać takich analiz jako pretekstu do blokowania procesu decyzyjnego, i wzywa Radę do jak najszybszego przyjęcia odpowiednich tekstów prawnych; przyznaje ponadto, że w bardzo długiej perspektywie, w miarę postępującego zgodnie z planami procesu dekarbonizacji, wydajność ekologicznych zasobów własnych będzie się zmniejszać;

7. zauważa, że obecne odniesienie do zasobów własnych pochodzących z wpływów wynikających z porozumienia w sprawie pierwszego filaru OECD/G20, zawarte we wniosku dotyczącym zasobów własnych, będzie musiało zostać zaktualizowane zgodnie z wielostronną konwencją i powiązaną dyrektywą Unii, aby w sposób zharmonizowany wdrożyć przepisy w państwach członkowskich; jest jednak bardzo zaniepokojony, że negocjacje w sprawie reformy pierwszego filaru posuwają się zbyt wolno na szczeblu światowym;

8. uważa, że te nowe zasoby własne są niezbędne, aby uniknąć sytuacji, w której kolejne pokolenie Europejczyków będzie płacić za spłatę kapitału i odsetek od pożyczonych środków finansowych przyznanych w ramach NGEU albo przez zwiększenie obciążenia podatników, albo przez cięcia w regularnych programach Unii, które bezpośrednio dotkną beneficjentów i właścicieli projektów; jest głęboko przekonany, że instytucje unijne i podmioty polityczne powinny wyraźniej informować obywateli o zaletach budżetu Unii i jego stronie dochodów; zauważa uzasadnione żądanie Europejczyków dotyczące zwiększenia sprawiedliwości społecznej i podatkowej; przestrzega przed wszelkimi próbami ograniczenia finansowania zwykłej polityki Unii, aby stworzyć miejsce na spłatę długu Unii, ponieważ zagroziłoby to długoterminowym celom Unii, takim jak konwergencja gospodarcza, społeczna i terytorialna, badania i innowacje czy transformacja ekologiczna i cyfrowa;

9. ubolewa, że obecny sposób finansowania budżetu Unii uzależnia go od krajowych ograniczeń budżetowych, co prowadzi do presji na zmniejszenie jego – i tak już skromnej – ogólnej wielkości oraz do przejścia logiki *juste retour* („sprawiedliwego zwrotu”), która nie odzwierciedla w pełni zasady solidarności leżącej u podstaw integracji Unii; uważa, że struktura ta jest jednym z głównych powodów uniemożliwiających Unii skuteczne wypełnianie wszystkich jej zadań i zobowiązań; jest bardzo zaniepokojony powolnym postępowaniem w modernizacji systemu zasobów własnych od czasu utworzenia Wspólnot Europejskich;

10. ubolewa, że Rada nie zatwierdziła jeszcze pierwszego koszyka nowych zasobów własnych; wzywa państwa członkowskie w Radzie do pilnego przyjęcia nowych zasobów własnych z pierwszego pakietu z 14 grudnia 2021 r. bez dalszej zwłoki; jest jednak głęboko zaniepokojony tym, że kwoty uzyskane z nowych zasobów własnych nie wystarczą do pokrycia wszystkich spłat i kosztów pożyczek NGEU (szacowanych średnio na co najmniej 15 mld EUR rocznie do 2058 r.); wzywa zatem Komisję do jak najszybszego przedstawienia kolejnego zestawu wniosków, nie później jednak niż w trzecim kwartale 2023 r.; nalega, aby wnioski te obejmowały priorytety Parlamentu przedstawione w tym dokumencie;

Dywersyfikacja źródeł finansowania UE i znalezienie nowej równowagi dochodów

11. wzywa wszystkie podmioty do kontynuowania wysiłków zmierzających do określenia nowych, najlepiej rzeczywistych, zasobów własnych i innych źródeł dochodów dla budżetu Unii, aby w pełni pokryć ogólne spodziewane wydatki na spłatę kapitału i odsetek z tytułu pożyczonych środków finansowych pozyskanych w ramach NGEU oraz wzmocnić budżet Unii, w którym należy porzucić „dogmat 1 % PKB UE”; uważa, że wprowadzenie nowych zasobów własnych wykraczających poza postanowienia prawnie wiążącego porozumienia międzyinstytucjonalnego przyniosłoby trwałe korzyści nie tylko w realizacji polityki Unii, ale również w zapewnieniu Unii pozycji wiarygodnego i rozsądnego emitenta długu;

12. podkreśla, że wpływy z dodatkowych zasobów własnych Unii muszą być wystarczające nie tylko do pokrycia obsługi zadłużenia obligacji Unii, w tym spłaty odsetek, ale również do utrzymania i ułatwienia niezbędnych europejskich inwestycji po 2026 r.;

13. uważa, że strona dochodów w budżecie Unii powinna być wykorzystywana strategicznie do wzmocnienia konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju Unii oraz do promowania innowacji w UE, a także sprawiedliwości społecznej, fiskalnej i środowiskowej; podkreśla, że ekologiczne zasoby własne należy uzupełnić opartymi na podatkach zasobami własnymi pochodzącymi od osób prawnych ze względu na wystarczalność, równowagę podatkową (podmioty czerpiące korzyści z Unii i jej otwartych rynków powinny również wносить swój sprawiedliwy wkład w jej finansowanie) oraz ogólną sprawiedliwość podziału między państwa członkowskie i sektory;

14. podkreśla, że radzenie sobie z kryzysem klimatycznym i utratą różnorodności biologicznej stwarza dalszą potrzebę uruchomienia większych zasobów i ponownej oceny obecnych zachęt politycznych w UE; jest głęboko przekonany, że stronę dochodów w budżecie Unii można wykorzystać zarówno do odstraszenia od pewnych negatywnych zachowań, jak i do umożliwienia inwestycji służących osiągnięciu zielonej transformacji w kierunku gospodarki neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla; podkreśla znaczenie tych strategii politycznych dla osiągnięcia celów na lata 2030 i 2050, w szczególności w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i stopniowego wycofywania paliw kopalnych;

Opodatkowanie osób prawnych (BEFIT)

15. oczekuje na przygotowywany przez Komisję projekt „Działalność gospodarcza w Europie: Ramy opodatkowania dochodu”(BEFIT) – inicjatywę zaplanowaną na trzeci kwartał 2023 r., i pokłada w nim nadzieje; wzywa Komisję do zaproponowania jednolitego zbioru przepisów dotyczących opodatkowania osób prawnych w Unii, opartego na zasadniczych cechach wspólnej podstawy opodatkowania i podziału zysków między państwa członkowskie za pomocą wzoru lub wzoru podziału podatku od osób prawnych w oparciu o zasady BEFIT, jako nowych zasobów własnych zgodnie z duchem planu działania; oczekuje, że nowe podejście do tej kategorii zasobów własnych opartych na opodatkowaniu osób prawnych pozwoli rozwiązać problemy związane z różnicami krajowymi w opodatkowaniu osób prawnych, które to dotychczas utrudniały wprowadzenie zasobów własnych w tej dziedzinie, oraz umożliwi objęcie szerokim zakresem stosowania większej liczby przedsiębiorstw działających na jednolitym rynku niż tylko kilku największych i najbardziej dochodowych przedsiębiorstw międzynarodowych, objętych umową w ramach pierwszego filaru OECD; ostrzega, że jeżeli negocjacje dotyczące pierwszego filaru OECD nie zostaną zakończone w rozsądnych ramach czasowych, Komisja powinna rozważyć inne źródła dochodów od dużych korporacji działających na jednolitym rynku;

„Sprawiedliwy mechanizm graniczny” UE

16. ubolewa nad faktem, że w łańcuchach produkcji niektórych produktów wchodzących na jednolity rynek Unii uczestniczą pracownicy z krajów trzecich, którzy nie otrzymują godnego wynagrodzenia, a w niektórych przypadkach żyją w skrajnym ubóstwie; zwraca uwagę, że przywóz takich towarów do Unii prowadzi do nieuczciwej konkurencji („dumping socjalny”);

17. wzywa zatem Komisję do przeprowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami i dogłębnej oceny skutków w odniesieniu do ewentualnego wniosku ustawodawczego w sprawie „sprawiedliwego mechanizmu granicznego”, zobowiązującego przedsiębiorstwa importujące towary na jednolity rynek Unii do wypłacania pracownikom zatrudnionym w państwach spoza UE w ich globalnym łańcuchu dostaw dziennej płacy wyższej niż odpowiednia granica ubóstwa i wystarczającej do uniknięcia bezwzględnej ubóstwa, zgodnie z definicją właściwych organizacji międzynarodowych; podkreśla, że jeżeli dane przedsiębiorstwo importuje na jednolity rynek UE produkty wykonane przez pracowników w krajach spoza UE, których wynagrodzenie jest niższe od ustalonego progu, co stanowi naruszenie takich przepisów, musiałyby ono zapłacić opłatę w wysokości różnicy między tym progiem a rzeczywistym wynagrodzeniem otrzymywanym przez pracowników; uważa, że wpływy z opłat poniesionych w związku z egzekwowaniem takiego środka powinny zasilić budżet Unii; oczekuje, że Komisja przedstawi szacunkowy wpływ na warunki pracy w krajach spoza UE, a także zgodność takiego środka z odpowiednimi zasadami WTO; uważa, że taki środek mógłby zwiększyć konkurencyjność przedsiębiorstw produkujących w Unii, które przestrzegają określonych norm pracy, warunków pracy i poziomów płac; zwraca się do Komisji, aby rozważając „sprawiedliwy mechanizm graniczny”, uwzględniła wnioski wyciągnięte z istniejących porównywalnych mechanizmów w Unii i na świecie, takich jak CBAM;

Podatek od transakcji finansowych (PTF)

18. ponawia apel do Komisji o uwzględnienie usług finansowych, w tym transakcji finansowych, w drugim koszyku zasobów własnych; apeluje zatem do Komisji o rozważenie wprowadzenia ogólnounijnego podatku od transakcji finansowych; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie zaangażowane w negocjacje w sprawie wzmocnionej współpracy do dołożenia wszelkich starań, aby do końca czerwca 2023 r. osiągnięto porozumienie w sprawie podatku od transakcji finansowych; zachęca pozostałe państwa członkowskie do przyłączenia się do nich; uważa, że podatek od transakcji finansowych, jako nowe źródło zasobów własnych, ma duży potencjał generowania dochodów, które ułatwiłyby spłatę długu New Generation i zapewniłyby większe środki na finansowanie priorytetów Unii; podkreśla, że wszystkim wnioskom powinny towarzyszyć dogłębne oceny skutków, a także że powinny one przyczynić się do realizacji celów polityki Unii i być zgodne z unijną zasadą pomocniczości;

19. zwraca uwagę na coraz większy odkup akcji przedsiębiorstw (skup akcji własnych) w Unii; wzywa Komisję do oceny wykonalności wprowadzenia podatku akcyzowego od odkupu akcji przez przedsiębiorstwa, ponieważ umożliwiłoby to generowanie nowych zasobów, a jednocześnie zniechęciło do stosowania tej coraz powszechniejszej praktyki, która nagradza zagranicznych udziałowców kosztem inwestycji; w związku z tym zwraca się do Komisji, aby przedstawieniem jakiegokolwiek przyszłego wniosku, oceniła potencjalny wpływ takiego podatku akcyzowego na jednolity rynek; wzywa Komisję do oceny, jako kolejnego wariantu, wspólnych i znormalizowanych ram podatku u źródła;

Podatek od kryptowalut

20. proponuje wprowadzenie europejskiego podatku od kryptowalut, z którego dochody wpływałyby do budżetu unijnego jako nowe zasoby własne; zwraca uwagę, że od czasu kryzysu w 2008 r. globalny rynek kryptowalut rośnie szybko (choć nieregularnie), a jego kapitalizacja w maju 2021 r. osiągnie nawet 2 bln EUR; zauważa, że kryptowaluty coraz częściej uznaje się za rzeczywisty środek płatniczy i coraz częściej stają się one częścią strategii inwestycyjnych; podkreśla, że uregulowanie i opodatkowanie kryptowalut na poziomie Unii jest bardziej efektywne niż na poziomie krajowym ze względu na ich wysoki poziom mobilności i wymiar transgraniczny; podkreśla w związku z tym, że europejski podatek od kryptowalut sprzyjałby powstaniu zharmonizowanych ram podatkowych dla kryptowalut, byłby bardziej spójny z transgranicznym charakterem rynku kryptowalut i sprzyjałby przyjęciu standardów podatkowych na poziomie globalnym;

21. podkreśla, że w odniesieniu do kryptowalut można rozważyć kilka możliwości opodatkowania, takich jak podatek od dochodów kapitałowych wynikających z działalności związanej z kryptowalutami (w oparciu o jednolitą stawkę podatku dla wszystkich państw członkowskich), podatek od transakcji związanych z kryptowalutami lub podatek od wydobywania kryptowalut i obrotu nimi ustalany na podstawie zużycia energii elektrycznej i wpływu na środowisko; wzywa Komisję do oceny skutków tych możliwości dla europejskiego rynku kryptowalut, do oszacowania potencjalnych dochodów i do przedstawienia konkretnego wniosku;

Gospodarka cyfrowa

22. przypomina swój apel zawarty w swoim wyżej wymienionym stanowisku z 23 listopada 2022 r., że w przypadku wyraźnego braku postępu na poziomie OECD w kierunku podpisania wielostronnej konwencji do końca 2023 r. należy przedłożyć wniosek ustawodawczy dotyczący opłaty cyfrowej lub podobnego środka, który może zostać uchwalony jednostronnie i może stanowić podstawę dla zasobów własnych Unii w celu uzyskania dochodów do 2026 r.; z zadowoleniem przyjmuje, że debata na temat udziału dużych operatorów cyfrowych w kosztach sieci wciąż trwa;

23. zauważa ponadto, że w Europie rozwój gospodarki opartej na danych doprowadził do gwałtownego wzrostu ruchu danych, zwłaszcza w okresie pandemii, a także przyniósł znaczne korzyści gospodarcze dla dużych przedsiębiorstw internetowych i całego sektora telekomunikacji; zdaje sobie sprawę z wpływu przepływu danych na środowisko; wzywa Komisję do określenia i oceny środków mających na celu optymalizację tego ruchu danych i ograniczenie jego śladu węglowego, w tym za pomocą zachęt finansowych;

Zasoby własne oparte na statystykach

24. dostrzega wysoką potencjalną wartość dodaną w zasobach własnych w postaci opartych na statystykach wkładów krajowych, które są dla państw członkowskich zachętą i nagrodą za dynamiczne wdrażanie polityki na poziomie Unii; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny i symulacji wpływu takich wkładów krajowych obliczonych na podstawie danych statystycznych dotyczących kwestii społecznych lub ochrony środowiska, w przypadku gdy solidne, wiarygodne i wspólne zharmonizowane dane Eurostatu są dostępne w ujęciu rocznym;

25. uważa, że dokładny zakres i stawka referencyjna takich opartych na statystykach wkładów krajowych mogłyby być przeskalowane i skalibrowane w taki sposób, aby zapewnić ogólną sprawiedliwość podziału kolejnego koszyka zasobów własnych; jest zdania, że taki kompleksowy i dobrze skalibrowany koszyk zasobów własnych mógłby więc zastąpić i uczynić zbędnymi wszelkie sztuczne redukcje, obniżenia płatności ryczałtowych lub mechanizmy korekcyjne po stronie dochodów, które mogłyby zagrozić spójności i sile motywacyjnej polityki w zakresie zasobów własnych;

26. wzywa w szczególności do utworzenia zasobu własnego opierającego się na luce płacowej między kobietami a mężczyznami; podkreśla, że w ramach tego mechanizmu udział składek opartych na DNB zastąpiono by nowym kluczem podziału, zgodnie z którym państwa członkowskie o większej luce płacowej między kobietami a mężczyznami musiałyby uiszczać wyższe składki niż państwa członkowskie o mniejszej luce płacowej między kobietami a mężczyznami, co odbywałoby się w sposób proporcjonalny;

27. wzywa do zbadania możliwości wprowadzenia nowych zasobów własnych związanych z rodzajami odpadów innymi niż odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych, co m.in. zachęciłoby państwa członkowskie do zwiększenia odsetka odpadów przeznaczonych do ponownego użycia i odzysku materiałów, a tym samym przyczyniłoby się do osiągnięcia celu, jakim jest gospodarka o obiegu zamkniętym;

28. wzywa do utworzenia zasobu własnego opartego na bioodpadach; podkreśla, że w ramach tego mechanizmu udział wkładów opartych na DNB zastąpiono by nowym kluczem podziału, zgodnie z którym państwa członkowskie poddające recyklingowi mniejszą ilość bioodpadów musiałyby uiszczać wyższe składki niż państwa członkowskie poddające recyklingowi większą ilość bioodpadów; zwraca się do Komisji o ocenę, czy można by wprowadzić również mechanizm motywacyjny mający na celu ograniczenie wytwarzania odpadów niebezpiecznych oraz wspieranie ich dekontaminacji w celu ułatwienia ich recyklingu;

29. wzywa do utworzenia zasobu własnego opartego na odpadach spożywczych; podkreśla, że w ramach tego mechanizmu udział wkładów opartych na DNB zastąpiono by nowym kluczem podziału, zgodnie z którym państwa członkowskie musiałyby uiszczać składki uzależnione od ilości odpadów spożywczych wytworzonych w danym roku; uważa, że taki zasób własny zachęciłoby państwa członkowskie do wdrażania strategii politycznych ograniczających marnotrawienie żywności w całym łańcuchu produkcji i na etapie konsumpcji;

Źródła dochodów inne niż zasoby własne

30. ponownie stwierdza, że wszelkie dochody publiczne uzyskane w wyniku wdrażania strategii politycznych Unii, egzekwowania przepisów Unii lub korzystania z infrastruktury finansowanej przez Unię powinny, z założenia i w celu wzajemnego czerpania korzyści, wpływać do budżetu Unii jako zasoby własne lub jako inne dochody, w szczególności gdy nakładanie, pobieranie i egzekwowanie opłat jest organizowane ogólnie przez którąś z unijnych instytucji; zwraca się do Komisji o stosowanie tego przekrojowego podejścia podczas opracowywania wniosków oraz do Parlamentu i Rady, jako organów ustawodawczych, o stosowanie go w swoich pracach legislacyjnych;

31. nalega, aby dochody budżetowe w postaci opłat, takich jak te pobierane za zwolnienie z obowiązku wizowego w ramach europejskiego systemu informacji o podróżach oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) – po uruchomieniu tego systemu – opłat z tytułu przekroczenia poziomu emisji, grzywnien za naruszenie zasad konkurencji, kar za naruszenia lub podobnych, stanowiły integralną część budżetu rocznego; przyznaje, że ze względów związanych z Traktatem takie inne dochody na mocy art. 311 muszą pozostać pomocniczymi względem zasobów własnych, które muszą pozostać podstawowym źródłem finansowania budżetu Unii;

32. zwraca uwagę na szczególny przypadek dochodów uzyskiwanych w związku z wyrokami w sprawach karnych, a konkretnie na konfiskatę majątku wskutek nieprzestrzegania sankcji Unii; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie szczegółowej oceny, w jaki sposób takie wpływy lub kary pobierane przez władze państw członkowskich mogłyby zostać udostępnione budżetowi Unii jako zasoby własne; popiera pomysł przeznaczenia dochodów z konfiskaty i monetyzacji majątku pochodzącego z działalności przestępczej na zasoby własne Unii; popiera pomysł przeznaczenia dochodów z konfiskaty i monetyzacji rosyjskich aktywów na cele związane z pomocą dla Ukrainy i jej odbudową; proponuje skierowanie takich wpływów do budżetu ogólnego Unii i zapewnienie struktury zarządzania obejmującej parlamenty ukraiński i europejski;

Legitymacja podatkowa musi zostać zapewniona przez wybranych przedstawicieli: względy konstytucyjne, proceduralne i historyczne

33. przypomina, że debata na temat źródeł finansowania integracji europejskiej ma długą i bogatą historię; przypomina, że art. 49 traktatu paryskiego ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali z dnia 18 kwietnia 1951 r. stanowi, że „Wysoka Władza jest upoważniona do pozyskiwania funduszy niezbędnych do wykonywania swoich zadań, za pomocą nakładania opłat na produkcję węgla i stali oraz za pomocą zaciągania kredytów”;

34. podkreśla, że art. 201 traktatu rzymskiego ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą z dnia 25 marca 1957 r. stanowi, iż „Komisja bada warunki, na jakich wkłady finansowe państw członkowskich mogą być zastąpione przez inne zasoby samej Wspólnoty, w szczególności przez dochody pochodzące ze wspólnej taryfy celnej, gdy ta ostatnia zostanie ostatecznie wprowadzona”;

35. przypomina, że szefowie państw lub rządów sześciu państw, w komunikacie końcowym ze szczytu w Hadze z 2 grudnia 1969 r. „postanowili stopniowo zastępować wkłady państw członkowskich ich własnymi zasobami [tj. Wspólnotami], biorąc pod uwagę interesy wszystkich zainteresowanych stron, aby osiągnąć we właściwym czasie integralne finansowanie budżetów Wspólnot oraz wzmocnienie uprawnień budżetowych Parlamentu Europejskiego”;
36. ubolewa, że pomimo tych zobowiązań wynikających z Traktatu zmieniającego niektóre postanowienia budżetowe Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie i Traktatu ustanawiającego Jedną Radę i Jedną Komisję Wspólnot Europejskich z 1970 r. wprowadzono tylko dwa nowe zasoby własne, mianowicie w 1988 r. wkład oparty na DNB, a w 2021 r. zasób własny oparty na niepoddawanych recyklingowi odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych;
37. dostrzega zalety zasobów własnych opartych na DNB ze względu na ich niezawodną funkcję równoważącą; ubolewa nad stałą przewagą udziału składek krajowych w systemie zasobów własnych, która obecnie wynosi ok. 80 %; wskazuje na skromny udział tradycyjnych i rzeczywistych zasobów własnych, zwłaszcza ceł, który obecnie wynosi ok. 13 %;
38. stwierdza, że obecne finansowanie budżetu Unii jest sprzeczne z intencją ojców założycieli i istotą Traktatów;
39. przypomina o swoich uprawnieniach konsultacyjnych dotyczących decyzji w sprawie zasobów własnych; jest przekonany, że Parlamentowi Europejskiemu, jako władzy ustawodawczej i budżetowej, należy przyznać wyraźniejszą rolę w podstawowym prawodawstwie, a także w rocznej procedurze budżetowej dotyczącej strony dochodów i poziomów zadłużenia; uważa ponadto, że Parlament Europejski powinien odgrywać większą rolę w procesie decyzyjnym dotyczącym zasobów własnych, aby zapewnić widoczność, legitymację i demokratyczną rozliczalność finansów publicznych Unii;
40. przypomina, że ustaleniami dotyczącymi zasobów własnych powinny kierować ogólne cele prostoty, przejrzystości i sprawiedliwości; podtrzymuje swoje stanowisko, że rabaty i inne mechanizmy korygujące powinny zostać zniesione;
41. podkreśla, że pilnie potrzebne są postępy w zakresie nowych zasobów własnych wykraczających poza drugi koszyk określony w porozumieniu międzyinstytucjonalnym; przypomina państwom członkowskim, że wielostronne negocjacje dotyczące wieloletnich ram finansowych na okres po 2027 r. są zasadniczo powiązane z negocjacjami dotyczącymi zasobów własnych i wystarczającej dostępności zasobów własnych; wyraża gotowość do wykorzystania wszystkich swoich uprawnień budżetowych, aby zapewnić wyraźny i skuteczny postęp w obszarze zasobów własnych;

o

o o

42. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.